بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی كوردستانی عێراق
سەرۆكایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار
ژمارە (38) ساڵی 2007

یاســـــای بەرەنگاربوونەوەی جگەرەكێشـــــان
لە هەرێمی كوردستان ـ عێراق

بە پێی ئەو دەسەڵاتەی لە بڕگەی (1) ی ماددەی (10) ی یاسای سەرۆكایەتی هەرێمی كوردستان – عێراق ژمارە (1)ی ساڵی 2005 ی هەمواركراو پێمان دراوەو، بە پاڵپشتی ئەو یاساكارییەی ئەنجومەنی نیشتمانی كوردستان – عێراق كردویەتی لە دانیشتنی ژمارە (22) لە 2007/11/14 بڕیارماندا بە دەركردنی:

یاسای ژمارە (31)ی ساڵی 2007
یاســـــای بەرەنگاربوونەوەی جگەرەكێشـــــان
لە هەرێمی كوردستان ـ عێراق

ماددەی یەكەم:

دروستكردن یان هێنانی هەر جۆرێك لەبەروبوومی تووتن یان بازرگانی پێوەكردنیان لە هەرێم یاخود نمایشكردنیان بۆ فرۆشتن یان لە خۆگرتن بەمەبەستی فرۆشتن قەدەغەیە ئەگەر لەگەڵ نیشانە و پێوەرە نێودەوڵەتیەكان هاوجووت نەبن و ئەوەی سەرپێچی ئەمە دەكات بە

غەرامەیەك حوكمدەدەرێ كە لە پێنج ملیۆن دینار كەمتر نەبێ و لە بیست ملیۆن دیناریش زیاتر نەبێ.

ماددەی دووەم:

نابێ مندالْ بەرهەمەكانی تووتن و پێكهاتەكانی بكێشێ یاخود پیشەی فرۆشتن و كڕینیان دەست بداتێ و هەر چی سەرپێچی بكات بە سزای سەرپێچی كردن بەپێی یاسای نەوجوانان ژمارە(76)ی سالْی 1983ی هەمواركراو سزا دەدرێ.

ماددەی سێیەم:

وەزارەتی تەندروستی تایبەتمەندە بە چاودێری كردنی رادەی هاوجووتی جگەرە و هەموو جۆرەكانی توتنی ناوخۆیی و هاوردە لەگەلْ ئەو مواسەفاتانەی كە لەم یاسادا دیاری كراوە و ئەو رێنماییانەی بەپێی ئەوانەوە دەردەچن، بە مەرجێك هیچ ناتەواوییەك بە حوكمەكانی یاسا كارپێكراوەكان نەگەیەنن.

ماددەی چوارەم:

پێویستە لەسەر هەر كەسێك كە جگەرە یا تووتن یا پێكهاتەكانی لە دەرەوە دێنێ بە مەبەستی فرۆشتن یا داكردنی، مۆڵەتی ئوسوولی لە وەزارەتی بازرگانی وەرگرێ و پەیوەست بێ بەو مواسەفات و مەرجانەی كە وەزارەتی تەندروستی دەسنیشانی دەكات و ئەوەی لەم یاسایە دا هاتووە.

ماددەی پێنجەم:

یەكەم:لەسەر هەر پاكەتێكی تووتن و پێكهاتەكانی یان جگەرەكان لە شوێنێكی دیار ئەم زانیارییانەی خوارەوە دەنووسرێن .

1. مێژووی بەرهەمهێنانی و كۆتایی پێ هاتنی بە مانگ و سالْ.
2. ئاگاداریكردنەوەیەكی تەندروستی بە هەردوو زمانی كوردی و عەرەبی بەپێی بەرزەفتیانەكانی رێكخراوی تەندروستی جیهانی.

3. دەرخستنی ناوەرۆکی هەر جگەرەیەك لە قەتران و نیکۆتین لەسەر پاکەتە جگەرەکان.

دووەم: رەنگی نووسینی ئاگادارییەکە هەمان رەنگی نووسینی نیشانە بازرگانیەکە دەبێ.

سێیەم: ئاگاداری کردنەوەکە لەسەر رووی پاکەتە کە دەنووسرێ.

چوارەم: سەرپێچیکەری حوکمەکانی برگەی (یەکەم)ی سەرەوە بە غەرامەیەك سزا دەدرێ کە لە (سێ ملیۆن)دینار کەمتر نەبێ و لە (پێنج ملیۆن)دیناریش زیاتر نەبێ لەگەڵ دەست بەسەر داگرتنی ماددە گیراوەکەدا.

ماددەی شەشەم:

ریکلام کردن بۆ جگەرە یا تووتن یان پێکهاتەکانی لە هەموو شوێنەکان لە هەرێم ولە هەموو هۆیەکانی راگەیاندن قەدەغە دەکرێ و سەرپێچیکەر بە غەرامەیەك سزادەدرێ لە (چوارسەد هەزار)دینار کەمتر نەبێ و لە (دوو ملیۆن) دیناریش زیاتر نەبێ و ناچار دەکرێ ئەو سەرپێچییە لاببات.

ماددەی حەوتەم:

پێویستە لەسەر ئەو شوێنانەی کە جگەرە یان تووتن یا پێکهاتەکانی بۆ فرۆشتن نمایش دەکەن، تابلۆ دابنێن و ئەو ئاگادار کردنەوە تەندروستیەی کە لە برگەی(/یەکەم/2ی) ماددەی پێنجەمدا هاتووە بە جۆرێکی بەرچاو کە بخوێندرێتەوە لەسەر بدرێ، سەرپێچی کەریش بە غەرامەیەك سزادەدرێ کە لە پەنجا هەزار دینار کەمتر نەبێ و لە پێنج سەد هەزار دیناریش زیاتر نەبێ و، ئەگەر سەرپێچییەکەی دووبارەش کردەوە ئەو کات کۆگاکەی بۆ ماوەی یەك مانگ دادەخرێ، ئەگەریش بۆ جاری دووەم دووبارەی کردەوە ئەو کات مۆڵەتەکەی لێ دەسەندرێتەوە.

ماددەی هەشتەم:

یەکەم: جگەرە کێشان بە نێرگلەشەوە لەم شوێنە گشتیە داخراوانەی خوارەوە قەدەغە دەکرێ:

1. سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان ـ عێراق.
2. ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان ـ عێراق.
3. ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان ـ عێراق.
4. هۆیەکانی هاتوچۆی گشتی و تایبەت.

5. قوتابخانەکان و بنکەکانی فێرکردن و مەشق و زانکۆکان و نەخۆشخانەکان و بنکەی تەندروستیەکان و نۆڕینگەی پزیشکی ومزگەوت و شوێنەکانی خواپەرستی.
6. وەزارەتەکان وفەرمانگەکانی حکومەت و دەزگا دادوەرییەکان و دەستەو دامەزراوە گشتییەکان ویانە وەرزشیەکان و بارەگای کۆمەڵەکان و شوێنە گشتییەکان و لەناو ئەسانسێر و هۆڵەکانی سینەما وشانۆ.
7. دەزگا پیشەسازییەکان و فرۆکەخانەکان و مەڵبەندەکانی بە بازار کردنی بازرگانی.
8. چێشتخانەو نانەواخانەو چایخانە و ئەو شوێنانەی کە چێشت یاخود خواردنەوە بە خەڵك دەدەن.
9. وێستگەکانی بەنزین و پێدانی سووتەمەنی.

دووەم: سەرپێچیکەری حوکمی برگە(یەکەم)ی سەرەوە بە غەرامەیەك سزادەدرێ کە (دە هەزار)دینارە.

سێیەم: ئەنجومەنی وەزیران بۆی هەیە شوێنی دیکە بۆ سەر ئەو شوێنانە زیاد بکات کە جگەرە کێشانیان تێدا قەدەغە کراوە.

چوارەم: دەشێ شوێنی تایبەتی بۆ جگەرە کێشان لەو شوێنانە تەرخان بکرێ کە لە برگەی (یەکەم)ی ئەم ماددەیەدا هاتوون.

ماددەی نۆیەم:

وەزارەتی پیشەسازیی بە هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتی تەندروستی چاودێری جۆری دەخاتە سەر تووتنی خۆماڵی بۆ دڵنیابوون لە هاوجووت بوونی لەگەڵ ئەو مواسەفاتانەی کە لە دەوڵەتاندا کاریان پێ دەکرێ.

ماددەی دەیەم:

وەزارەتی تەندروستی بە هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتە پەیوەندیدارەکاندا هوشیار کردنەوەی تەندروستی بۆ قەدەغە کردنی جگەرە کێشان لە هەموو هۆیەکان بڵاودەکاتەوە.

ماددەی یازدەم:

دەبێ وەزیری تەندروستی رێنمایی پێویست بۆ ئاسانکاریی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربچوێنێ.

ماددەی دوازدەم:

لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکانە حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی سێزەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی 31ی مانگی مایسی 2008رۆژی جیهانی بەرەنگاربوونەوەی جگەرە کێشان جێبەجێ دەکرێ ولە رۆژنامەی فەرمی(وەقایعی کوردستان) بڵاودەکرێتەوە.

مسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان–عێراق

هەولێر

6/**بەفرانبار**/ 2707 **كوردی**

27/كانوونی یەکەم / 2007 **زایینی**

18 /ذو الحجة/ 1428 **کۆچی**

هۆیە پێویستەکانی دەرچوواندنی ئەم یاسایە

لە پێناوی بەرژەوەندیی گشتی و پاراستنی هاووڵاتیان لەو مەترسییانەی کە لە ئەنجامی جگەرە کێشان تووشیان دەبێ و لە پێناوی کۆمەڵگایەکی تەندروستی بێ جگەرە کێشان و ژینگەیەکی پاك و دروست بۆ هاووڵاتیان و بە مەبەستی دانانی بەرزەفتی بۆ نەهێشتنی جگەرە کێشان و قەدەغەکردنی لە شوێنە گشتییە داخراوەکان و قەدەغەکردنی ریکلام و پڕوپاگەندە کردن بۆ تووتن و پێکهاتەکانی، ئەم یاسایە دەرچوێنرا.